

„Soča“ izhaja vsak četrtek in velja s pošto prejemana ali v Gorici na dom pošiljana:

Vse leto . . . . . f. 4.50
Pol leta . . . . . „ 2.30
Četrť leta . . . . . „ 1.20

Pri omanilih in prav tako pri „poslanicah“ se plačuje za navadno trisopno vrsto:

8 kr. če se tiska 1 krat
7 „ „ „ 2 „
6 „ „ „ 3 „

Za večje črke po prostoru.

SOČA

Posamezne številke se dobivajo po 10 soldov v Gorici v tobakarnici v gosposki ulici blizu „treh kron“ — v Trstu v tobakarnici „Via della caserma 60“.

Dopisi naj se blagovoljno pošiljajo uredništvu „Soče“ v Gorici Via del Municipio v Kalistrovi hiši III. nadstr. naročnina pa uredništvu „Soče“ v Gorici „Via scuole“ h. št. 429, II. nadstr.

Rokopis se ne vračajo; dopisil naj se blagovoljno frankujejo. — Delalcem in drugim nepremožnim se naročnina sniža, ako se oglase pri uredništvu.

Glasilo slovenskega političnega društva goriškega za brambo narodnih pravic.

Politično društvo

SLOGA

bo imelo javni občni zbor v ponedeljek dne 25. marcija t. l. ob 4 uri popoldne v grajščinskih prostorih v

Kviškem.

Na dnevnem redu je adresa do Nj. V. presv. Cesarja, v kateri izjavijo Slovenci na desnem bregu Soče svojo državno zvestobo in iskreno vdanost najvišjemu prestolu avstrijskemu.

Program govori jasno in vabi glasno: „Složani“, Slovenci! pridite in zagromite, da se bo odmevalo izpod sv. Valentina do mogočnega Dunaja:

„Hrast se omaje in hrub, zvestoba Slovincu ne gane“.

V Gorici dne 21. marcija 1878.

Odbor Sloge.

Dopisi.

V Gorici, 21. marcija. — Italijanska žurnalistika se je začela v Gorici močno razcvitati — če sodimo po številu listov —; če sklepamo pa po številu naročnikov, po tem dobimo, seveda, ves drugačen rezultat; kajti edini organ ital. katol. društva „L' Eco del Litorale“ stoji na trinih nogah ter ima zadostno število naročnikov, da se morda še z nekolikim dobičkom vzdržuje, — oba druga tekmujeta med seboj, žrtovaje se za narod, a ob enem spridevaje svetu, da sloga jači, nesloga tlači.

„Il Goriziano“ zagovarja demokratične principe in uže naslov, „giornale dei Friuli orientale“, ki si ga je v novejšem času pridela, kaže očitno, kam

LISTEK.

Časopisje na trdih kmetih.

(Spis. Job.)

(Dalje.)

Lovšev Lajh je tudi enkrat svojo politično modrost v uvodni članek povil in pred zbranim občinstvom svoj dušni pridelek razstavil. Stari očanci, ki so imeli za vojsko zrele sinove, povpraševali so ga skrbno, je-li res, da bodo vojaki noter klicani. Lovšev Lajh pogladi ščetinaste brke, počese se navzgor z maternim glavnikom in začne: Da, da klicani bodo, pa vi ne veste zakaj. O Turku ste že gotovo kaj slišali, saj znate pesem o Lavdouu. Turčija leži tam le zadi, naravnost čez Greben, poglejte, tam, kjer je tista poddrta smreka. Turčija je lepa dežela, z zlatim oralom jo orjejo, pšenico pridelujejo debelo, kot sljive. Gospodar je Turek, kristjani morajo pa delati, v jarem jih vpregujejo, z biči tepó, kot ljubo živinico. Sedaj so se pa kristjani vzdignili, Rus jim je prišel na pomoč, je polomil Turka in nič še ne vemo, kaj naredi iz njega. Naš cesar pa ne sme pustiti, da bi bil Rus preveč močan, zato bo vzel tudi naš en kos Turčije.

še posebno pes taco moli. „L' Isonzo“ pa je v svoji politiki „šviga švaga“ čez dva praga — kakor so glave njegove stranke, ki imajo v mestni hiši svoj glavni stan. Ta dva lista se prilično prav kolegijalno zbadata in oštevata in nju tekmovalje za narod postaja čedalje podobnejše navadni praski na domačem ognjišči — mej pesom in mačko. Toda vsak izmed nju zagotavlja prav resno, da se bojuje s poštenim orožjem, da hodi po ravnem potu, da nema pred očmi družega, nego blagor naroda in domovine, in zagotavlja to škilli zavidno na liberalnega tovarša — in ga včipne. — „L' Isonzo“ se je v novejšem času preselil iz Paternolli-jeve v Seitz-ovo tiskarno ter postane, čujtel začetkom prihodnjega meseca dnevnik, drugi ital. dnevnik v Gorici. Nu, Slovenci! kako vam je ob srcu? ali si se drznete trditi, da je naša lepa Gorica, mesto, katero vzdržuje tri italijanske politične liste in med temi dva dnevnika, — ko se vsi Slovenci v deželi (130.000 proti 80.000), zadovoljujemo z bordinim tednikom? Zlat vidite, na kateri strani je kapital in intelligencija! Toda stojte! Poglejte in primerjajte bliže slovensko jabelko z italijanskimi pomeračami: naše jabelko je naraven, domač sad, mej tem ko so pomeračce bodi importirane ali pa na naši zemlji umetno vzgojene. — Konkurencija mej listoma razcepeljnih liberalcev bode dotične patrone kmalo vpehala in po tem pojde vse rakov pot.

Zadnja številka „L' Isonzo“ je bila konfiskovana zaradi članka „Perchè tanto rumore?“ (k čemu toliko hrupa?), ki je obrnjen proti podpisavanji one adrese, o kateri poroča današnji dopis iz Števerjana. Nam se pa zdi stvar čisto naravna: če italijanski listi ukraj meje javno razpravljajo vprašanje zaradi odstopa avstrijske Furlanije in sploh vse zemlje na desnem bregu Soče; če se sploh govori, da so se o tem pomenovali celo merodajni evropski diplomati (Bismark in Crispi) — zakaj ne bi tudi ljudstvo, naj so govorice opravičene ali ne, razodelo svojega mnenja? Objava ljudske vdanosti in zvestobe mora biti vladarju vselej všečna, najbolj pa v tako važnih časih, kakoršni so zdaj — pred kongresom. Če se sme vladar zanašati na zvestobo svojih narodov — mu bo to na kongresu gotovo še boljša zaslomba, nego dovoljen kredit 60 milijonov.

Podpisovanje adrese so sprožili prav veljavni možje, katerim srce gorko bije za ljudstvo in za obstoj države; za to smo preverjeni, da bo kmalo napolnjena z ogromnim številom podpisov — odpotovala, kamor je namenjena; da to ni našim Italijancem po volji, v tem tiči najboljši dokaz, da je prav.

Ogri, tiste šeme, pa neso zadovoljni, da bi naš cesar pomnožil svoje dežele; Ogri bi bili radi, da bile Rus vse imel, ker so mu prijatelji še od unega leta, ko so se bili zoper našega spuntali; takrat je bil namreč Rus Ogru na pomoč prišel pri Vilagošu. Tako Lovšev Lajh.

Tudi natančne, vestne dopisnike ima kmečko časopisje. Beraški mavharji opravljajo ta častni posel. Delijo se pa v redne in neredne sodelovalce. Tu prišverta pod večer enooki Jurica s sključeno nogo v vas. Samosvestno se vede, kakor da bi bil že pred dvajestimi leti za častnega občinarja sprejet, in res ga staro in mlado srčno sprejemlja: hentaj Jurica, ste še živ; lejte no, naš Jurica je zopet tu, kje boste ob noč: Jurica krevljajc je prišel, Jurica krevljajc, se derejo celo bosonogi paglavci. Naravnost jo maha k Zaplotarjevim v svoj tridesetletni kvartir. „Dober večer, vam in vsem božjim“ zamomlja prestopivši gostoljubni prag. „Hej, Jurica, kaj vas še tu okoli nosi, vi boste še sodnjemu dnevu trobental“, oglašil se mati Zaplotarica mešaje polento za večerjo. „Le še se gungan okoli, mati Marina, pa naduha, naduha — khe — khe — khe — me bo spravila od kruha“. „Sedite sem le za ognjišče, pa nam kaj poveste“ povabi ga gospodinja. Povedati pa veliko, veliko, da človek sam ne ve kje začeti, ko se tako okoli od kljuka do kljuka kolomota, se revežu marsikaj prigodi. Ali ste že slišali,

V Sovodnjah dne 5. marcija 1878 (Izv. dop.) (Volitev župana)—Dne 26. febr. t. l. se je vršila pri nas volitev novega županstva. Na poziv najstarejšega obč. starešine, g. viteza Pagani-ja, zbrali so se vsi novoizvoljeni starešine izvemši enega, ki je po opravlilih iz doma. Kot vladni zastopnik bil je navzoč g. c. k. dvorni svetovalec bar. Rechbach. Točno ob 4. popoldne začne se volitev pod vodstvom najstarejšega novoizvoljenih starešin in sicer se je volilo po sklepu starešinstva z listki. Enoglasno bil je izvoljen zopet za župana dosedanji gospod vit. Gaud. Toal, za podžupane so pa bili izvoljeni gg. Pavletič Jožef, vit Pagani, France Orel in baron L. Bianchi. Zopet izvoljen g. župan, zahvalivši se za izkazano mu zaupanje, izreka, da volitev prevzame, ter prosi g. starešine, da ga v težavnem poslu po svojih močeh podpirajo. — Zopetno izvolitev našega ljubljene g. župana naznanjal je Sovodenjem in okoličanom grom možnarjev in trijančenje zvonov.

Po dokončani volitvi, potem ko so še g. župan in izvoljeni podžupani poterdili namesto prisega v roke vladnega komisarja, da bodo cesarju zvesti i pokorni, da bodo po postavah ravnali in njih dolžnost vestno spolnovali, povabil je gostoljubni g. župan vse navzoče starešine na južino v svojo palačo, kder so bile še živjoklicel sprejete razne napitnice, kakor na složnost starešinstva, katero je sprožil Rechbach, na prsv. Cesarja in po tem na njegovega nadomestnika, kojima je napil zopet potrjeni g. župan i.t.d. Vse napitnice je spremljalo veselo gromenje topičev, ki se je daleč po ravnini razlegalo. Družba se je v najboljšem duhu razšla vže pozno v večer. *)

Iz Števerjana 19. marcija. (Izv. dop.) Tudi k nam je nevšečen veter zanesel vznemirljivo vest, da odstopi morda Avstrija del naše dežele do Soče sosedni Italiji—če zasede in si prisvoji Bosno in Hercegovino. Slišali smo tudi, da se v Italiji s posebnogorečnostjo goji ta misel, da se v tamkajšnjih časnkih in brošurah javno razpravlja, da obstoji celo v Vidmu poseben komité, kateri za to idejo propagando deša in jo tudi čez mejo širi in ž njo nekaterim vrtoglavi nezadovoljnejšem možgane vnema, v obče pa zvesto avstrijsko prebivalstvo takraj meje vznemirjuje in dra-

*) Volitev se nam ne zdi prav v narodnem duhu—vendar pa se zanašamo, da ne bo g. župan nigrdar pozabil, da mu Slovenci skazujejo toliko zaupanje; —da bo tedaj spoštovalje njihovo narodnost—uradovaj, kakor do zdaj, v slovenskem jeziku. Op. ured.

šala, doli v Hrastniku so v nedeljo večer pogoreli, šest hiš je v pepelu, štirje hlevi in trije svinjaki; tudi malo otroče je v ognji vzeo konec; deset tisuč je vse škode. Jaz sem bil brž drugi dan po pogorišču tam. Zažgala je bojda zmešana baba, ki bi bila rada videla, kako v peklju gori. — Na Peričniku so se bili fantje na somenj stekli, luskali so se, da so se polena v treske cepile; enemu so črepiju razbili, včeraj je bila komisija tam. — Doli do dolu „fruga“ lepo kaže, samo suša je bila malo pritiskala, pa pridelek si bo že zopet opomogel; v Lačnejvasi je pa vse toča potreskala; ubogi ljudje že lani so stekali, kaj bo pa letos? tje pa ne bo iti prosit, že lani so mi otroci slaniho iz mavhe kradli. — V Močnikov hlev je treshčilo danes 14 dni, če neste še zvedeli; pa ni bilo škode nobene, ker je bila le vodena strela. — Prosenčevo premoženje je prišlo na boben. Baba po enem kraji, dedec po drugem, saj je moralo iti. Jaz sem bil enkrat tam ob noč; ob enajstih je baba vatala kavo varit, dedec se zbudi, gre pa steklo ovijati; jaz sem že takrat rekel: to ne bo nič, in ravno tako je prišlo. — Se ve, da potegujejo te baže dopisniki prav lepe honorare (plačila). Zjutraj je mati Marina Jurici nasula v žakelj dve vevnici erži, stisnila pod pazduho četvrt crženege hlebca, potem, pa še skrivši, da mož ni videl, dobršnji oblupek alanine. (Lejte no! sem si mislil, na tega je boljše, kakor, da bi bil pri imesaj

ži. A zdelo se nam je in zdi se nam še vedno vse to čisto neverjetno, ker nam ne gre prav v glavo, zakaj naj bi Avstrija brez vojske, prostovoljno žrtvovala tako lep in rodovitni kos svoje države, kder biva državi zvesto in cesarski najviši rodbini zares srce vdanu prebivalstvo; zakaj naj bi odtrgala zdrav ud svojega života ter ga vrgla beneškemu levu v nikdar sito žrelo; zakaj bi posebno nas Slovence v Brdih in višje ob desnem bregu Soče odcepila od naših bratov, s katerimi smo do zdaj skozi stoletja složni v neomahljivi vdanosti do avstrijskega prestola pod mogočnimi peruti dvoglavega orla delili grenke in vesele ure v mirnih in vojnih časih, vedno pripravljene k vsem žrtvam v denarju in krvi, katere je država za svoj obstoj in za svojo slavo od nas zahtevala. Mari bi se nam skozi stoletja dokazana neomajena zvestoba s tem povračala, da nas obsodijo k narodni smrti—ne gledé na to, da bi bili tudi v materialnem oziru strašno tepeni? Kdo ne sprevidi, v kak neskončno reugoden položaj bi prišla cela Brda, ako bi se odcepila od Gorice in ostale dežele? Kam bi po tem prodajali svoja vina, mari v blaženo Italijo, katera uže zdaj v kolikaj dobrih letinah sé svojim vinskim pridelkom čez mejo šli, koder more—ali čez novo avstrijsko mejo, katere bi zapirale ogromne colnine? In mislite si Brda brez vina, brez vinske kupčije:—mizerija brez konca in kraja. Odstop naše male, pa lepe deželice bi nas narodno in materialno uničil, ob enem bi nam pa zadušil najplemenitejšo čute, koje gojimo kot zvesti državljani za svojo stafodavno skupno domovino—Avstrijo. Zanašamo se torej, da je raznešena vest ob odstopu Goriškega do Soče—le prazno strašilo,—katero se mora precej in za vselej razkaditi. Političen položaj nikakor ni tak, da bi morala Avstrija svoje južne, vsigdar zveste dežele komur koli odstopiti—da bi nas pa hotela prostovoljno za druge zmenjati, to nam nikakor ne more biti prav, prvič, ker mi te zamenjave ne želimo in drugič ker menimo, da smo po svoji neomahljivi zvestobi vsaj toliko zaslužili, da nas Avstrija—ne zavrže.—

Naše ljudstvo je v tem oziru vse ene misli, nikogar ni v celji županiji, ki bi želel pod Italijo priti. To so tudi danes naši občinski zastopniki in občinarji prav živo dokazali, ko je občinski obhodnik okrog nosil neko adresno vdanosti in zvestobe, da bi jo sosedje podpisali. Vsak je radostno prejel za peró in dasi s trdo, žujervo roko, potrdil je vendar vsakdo s ponosom, da je in hoče ostati—avstrijski državljani, da, čuditi se je bilo tu pa tam, kako so mladi in stari tekmovali: „tudi jaz hočem podpisati.“—Prejeli smo v podpis laško vlogo do vis. c. k. ministerkega sveta—vlogo, v kateri so zares lepo izraženi čuti pravega avstrijskega državljanca,—a mi smo si vendar mislili, zakaj bi si moral slovenski državljani izposojati italijanski jezik, da se obrani italijanskega gospodarstva? in podpisali smo polo, na katero nam je županstvo kratko, pa pomenljivo v našem jeziku napisalo: „Podpisani občinski zastopniki in sosedje števerjanske županije zagotavljajo svojo neomahljivo zvestobo kot avstrijski državljani in svojo iskreno vdanost Habsburški vladarski rodbini, ter z vso gorečnostjo podpirajo prošnjo, da se noben del goriško-gradiške grofije ne loči od starodavne skupne domovine—Avstrije.“ Vse, kar je znalo lastnorodno podpisati, je podpisalo in preverjeni smo, da bi se naše ljudstvo v ogromnem številu nabralo, ako bi šlo za to, da se avstrijsko čustvo briskega prebivalstva na javnem shodu razodene. Politično društvo „Sloga“ ali razumiš, kaj menimo?—Unstran meje stezajo se poželjive roke po avstrijski zakoniti dedini,—spenjajo se, ne samo, da bi pograbile, kar je njihovega naroda,—

engaziran; tam marsikak dopisnik strada, naš Jurica pa lakote ne pozna.

Kakor Jurica, tako prihaja leto za letom ob določenih časih cela vrsta raznih mavharjev in bovtnaric. Tudi lepi spol je med dopisniki zastopan. Vsak pust prikobacá debela Jera z oprtnikom na plečih. Ta ti ve novic, da kar šumi okolo nje. Bila je preteklo leto pri M. B. na Brezjah, pri Gospej sveti na Koroskem, celo na sv. Višarjeh se je bila prizibala. Cela perišča svetinje, molek in škapulirjev izklada iz tolstega žepa. Vsakej gospodinjji podari kak spominek, spominjaje se zlatoga pregovora, da roka roko umije, tudi pri družih prijateljicah opravlja svojo plodonosno menjo. Pa kako živo in zgovorno opisuje milostne kraje in njih obiskovalce, kako ve za najmanjši okoliščine raznih čudežev, ki so se tam godili, kako se jej je srce tajalo, ko je slišala kranjske in koroske romarje tako milo popevati! Kakor so v časopisih nekatere vesti debelejši, druge drobnejši tiskane, tako zna tudi Jera to različnost pripoveduje glasno, toči solze, v kuhinji pa prav potihoma šepeta gospodinjji na ušesa: „Eh, moja Mica, ko bi imele vse gospodinjje tako odprto roko, kakor vi; pa ene so trde, trde. Ali veste, bogata Dolgonjvarica mi je bila vrgla oni dan eno pest, da, ravno eno pest—žita? Kaj šel mišjih zjedkov, Bog jej v greh ne zapiši; vsi reveži se pritožujejo, še kolnejo jo nekteri; jaz pa ne, le molim, da bi jej Bog dal razsvetljenje, vse dobro

one hočejo tudi zveste avstrijske Slovence do Soče in če se da, tudi do sivega Nanosa pogrebsti, kar smatrajo, da spada po geografski legi pod italijansko podnebje. Starodavne historične vezi in narodnostne pravice in težnje, jih prav nič ne brigajo.—„Italia unita“ naj bi s pridobitvijo Goriške zemlje, goriških Slovencev postala „compiuta“, to je njihov cilj, po katerem hrepenijo.—

Za to, —dasi se trdno zanašamo, da nas ne bo Avstrija nigdar zavržla, da bi z odstopom naših zemlja nasitila italijansko poželjivost,—menimo vendar, da je ravno v sedanjem položaji opravičena naša izjava vdanosti in zvestobe, da bo smela Avstrija na bodočem kongresu, ako pride v razpravo vprašanje zaradi teritorialnih sprememb, s ponosom na nas kazati rekoč: „Teh ne morem in ne maram odstopiti, to so mi vrlo vdani in zvesti sinovi.“—

Iz braniške doline 22. marcija (Izv. dop.) Dolgo uže terkamo, Bog, ve, ali se nam bo kedaj odperlo? Jaz menim cesto po naši dolini, za katero se uže toliko let potezamo, da bi se kot skladovna cesta spoznala in izdelala. Kedar koli je deželni zbor razpravljal to zadevo, pripoznaval je važnost in korist te čerte ne samo za našo dolino, ampak tudi za deželi Goriško in Kranjsko, in slednjič ji ni mogel odrediti tudi nekake pomenljivosti v državnem interesu. Da je pri vsem tem cesta še vedno v božjih mislih ostala, kriva je sebičnost naših nasprotnikov, kateri se boje—konkurencije, ker ni dvomiti, da bi javni promet na državni, tako zvani dunajski cesti močno ponehal, ako bi se naša cesta odperla; posebno po zimi, ko na vni strani burja razsaja in vozove in vozniške v nevarnost stavi, bi vsakdo rajši po naši zavetni strani vozaril, kjer bi tudi ne imel premagavati stermih klancev, kakoršni na državni cesti občevanje nadležijo. Sicer pustimo konkurencijo na stran; mi ne maramo nikomur škodovati, nikomur koristiti kratiti; potezaje se za braniško cesto, ne škilimo zavilno čez naše holmce na Vipavsko stran,—ampak želimo le pospešiti svoje najvažnije interese, želimo rešiti se sedanje zapertije, katera nam silno zavéra vinsko in sadno kupčijo ter dosledno duši in tlačí naše kmetijstvo.

Vino in sadje so pri nas glavni pridelki, kateri pa naše kmetijstvo le tedaj lahko vzdržujejo—ako je z njimi dobra kupčija,—če te ni, si posestnik ne more pomagati. Kako je pa živahna kupčija mogoča, kder ni priležnih cest, ki bi jo posredovale? Zlasti zlahno sadje, za katero imamo v naši dolini izvrstne lege in še boljše tla, zahteva dobrih cest, če se ima v večjih množinah po svetu pošiljati. Po stermih klancih in razritih potočinah nikakor ne gre sadja voziti—nositi ga moreš na ramenah, ali pa doma použiti.—

Vem, da bo marsikedo ugovarjal, da so to samo lokalni interesi, katere sem tu navajal,—in da za take imajo občine skerbeti. To je res. A braniška cesta bi brez dvoma pospeševala še više interese, kakor sem zgorej omenil. Le poprašajte, kako sodijo o njej kranjski Vipavci od Goč proti Šent Vidu, kako Pivčanje i. t. d., pa berite, kako je o njej govoril nek italijanski deželni poslanec v Goriškem zboru, menda dr. Deperis, ko je šlo pred leti za razverstitev nederžavnih cest, in prepričate se kmalo, da bi ta cesta imela veliko večji pomen od navadne občinske ceste in da bi celó z marsikatero skladovno cesto gledé važnosti tekmovala.—Takrat je žalibog kraški poslanec Černe—malo vselega spomina—podiral in poderl, da ni bila braniška čerta med skladovne vverščena, pa s tem ni nikakor vstregel niti svojim volilcem ne, ker vidimo, da so se zdaj celó Štanjelci vneli za našo cesto in da hočejo pristopiti k prošnji, da bi se za skladovno spo-

jej voščim; ali sreče pa res ne bo imela. Kar je gospodinja, jim je prišlo že pet govéd proč; toča je letos ravno njih njiivo izbrala. Tudi za ranjkimi nič ne opravljajo; zato, pravijo, da cele noči preropotá in straši pri njih; še jaz sem šum slišala, ko sem enkrat tam prenočevala. V nedeljo vedo že vse kmetice in njihni možje, da je Dolgonjvarica trda, da jo Bog tepe, da pri njih straši.

Za domače novice (lokalne vesti) v kmečkem časopisu skrbi stara devica zasebenica v vasi; imenujejo jo po njenem poklicu sploh le klepetnico. Prav stvarjena je za ta težavni ali njej čez vse tolažilni posel. Skokonoga, bistrooka, tenkouha je in oprezna. Ona zna zvečer na oglih poslušati, pred vratmi malo postajati, predno z Bogom v hišo stopi, otroke izpraševati itd. Kadar najmanjši šum zasliši, tudi žlico iz rok vrže, celo kavo pusti, da ne izgubi drage novice. Kakor, da bi imela dar bilocitete, je povsod h krati. Vse vidi, vse izvoha, vse sliši, vse izvé. Zdjaj pripoveduje sosedu, ko gresti po vodo, kako je Mlinarjev Franc na izpraševanji za poroko rekel: „ta sedma ne kadi“, mesto ne kradi, ker ni zamogel čisto izgovarjati. Drugej razklada čudno zamotano, silno važno pravdo dveh sosed zaradi ene kokoši, ki jo je bojda prva sosedka k sebi vabila, pod kô pokrivala, da je pri njej gnjezdila in kako je ta nepošteni, skrivni manever še le včeraj na dan prišel. Na vso sapo zopet drugej prijateljici pripoveduje, da je včeraj Arnejic ženo stepel; danes bojda še leži;

znala. Ne davno je starešinstvo v Štanjelu o tem sklepalo ter dotični predlog bojda soglasno sprejelo. Verli Gaberci so pa uže več storili, ker so uže sami lep kos ceste naredili in so tudi pripravljene, še dalje, kolikor je v njih moči, z delom pripomagati, da se lažje in berže doseže zaželjeni cilj. Tudi so skoro vsi posestniki v braniški dolini podpisali zaveznost, da odstopijo brezplačno svoja zemljišča, kolikor jih bo treba za novo cesto. To splošno zanimanje bo morda vendar prepričalo vis. deželni zbor,—da se za našo stvar slednjič ogreje ter nam dovoli, za kar ga uže toliko let prosimo.—

Iz Zgonika na Krasu 10. marcija.—(Izv. dop.)

Danes je obhajal Zgonik naroden dan v tem, da se je Zgoniška županija zopet in za trdno zavedela v narodnem obziru. Ustanovilo se je bralno društvo, ter si je za zdaj zabilježilo naročitev slov. časopisov: „Soča“, „Slov. Narod“, „Zvon“, „Slovenec“. Pričakuje se samo dotičnega dovoljenja, ki po naravnem teku reči menda ne bode izostalo. Saj gre za pravične reči. Z velikim veseljem naj se zaznami, da so mladenči potrebo bralnega društva sprožili. Ali ni to lepo? Da bi le tudi drugod to posnemali. Vendar zadosti. Dozdaj med, zdaj pa nekaj pelina.

Vsakemu je znano, da je zraven duhovnika učitelj prvi v soseski, kateri bi imel narodu, od katerega živi, duševno koristiti. Prvi nalog mu je to v šoli, drugi mu je kot bolj odličnemu občinarju. Ako je učitelj naroden mrzlenjak, kdo naj bi bil gorkeji? Ako je pa učitelj v tem obgledu mrzel med občinarji, tudi v šoli ne bo v nemal mladini ljubezni do nje naroda. To je več ko gotovo. Toraj samo ljubezen do domovine nam narekuje sledeče opombe. Mi bi tudi želeli g. učitelja, kateri bi nam razun v šoli še v narodnem zadostoval. Saj smo z malim zadovoljni, z majheno toploto v narodnem toplomeru. Če pa ni nič, ali še celo pod ničlo? Kaj porečete potem, da smo strastni, ako to objavimo? Ravno pri priliki, ko snujemo domače bralno društvo, kaže se naš učitelj tako nasprotnega, da ga ne moremo prav razumeti in še manj kvalifikovati. Vse se nam pozdeva, da ni žilice v njem slovenske.

Danes smo se zbrali v Zgoniku zaradi omenjenega društva in bilo nas je mnogo. A kaj se zgodi? Ko se je neki za domačo in narodno stvar jako vnet občinar iz društva povračal domov, da ide po denar, katerega je bilo treba položiti, sreča gag. učitelj v Zgoniku in ga tako razhladi in razongavi da je zdaj več mrzel kot led. Še dobro, da g. učitelj nima več upjiva v njem zaželjeni razmeri; sicer bi vse zgoniške županije vrle Slovence v žlici vode potopil. To je še dobro!

Kar je resnica, ni strast. Kaj ima se ravno učitelj v bran stavljati narodnim naredbam; ali nimamo že po drugod zadosta sovražnikov? Toda za dans zadosta. Naznaniti je še, da so zadnje volitve županjskega zastopstva od c. kr. namestništva v Trstu uničene, in to z dekr. 27 febr. 1878 štev. 642. in nove napovedane. Kdor je k temu pripomogel,—naj si ne všteta uspeha v posebno slavo!

Politični pregled.

Splošna razprava državnega proračuna za l. 1879 je bila sklenjena v seji 13. t. m. — V nadrobni debati se je pritožil poslanec Pfeifer zoper c. k. okrajna glavarstva, katera se za administrativna opravila manj brigajo, kakor za

prišel je bil mož malo čukast od Revsa, ki vse lumpe napaja, samo, da njemu noter gre; Arnejčevka je huda, Arnejic še hujski; pijača je kurila, Arnejčevka dražila, dokler jih ni vdobila. — Prav potihu zadi za oglom tovarišici na uho šepete: veš, Ruščeva bode imela za Božič novo obleko; ta prevzetna stvar, kako se krpuni in šopiri. Oh ta prevzetnost pa res ne bode k pravemu koncu peljala; saj že nekaj govorijo, le dobro jo pogledaj, ha! — Pa, kaj hočeš, ona misli, da je najlepši v celi fari in — hm! tiste oči, kakor kroznik; usta, ko skedenj; nos, kakor da bi pes v grivi čepel! — Dopise včasih zapleni sodnija, občutljivo se prestopki tiskovni kaznujejo v denarjih in z zaporom. Tudi dopisnikom kmečk. časopisa ne sije vedno solnce. Klepetnico včasih ljudje hudo prijemljejo, vse jej zrečejo, samo človek ne, še na hrbet jej jih kaka razžaljena stranka včasih naloži, klepetnica preklicuje, se zvija, joka in jezi, spoznava, da napak dela, pri sv. Jeri njenej patroni se zarotuje, da bo živila čisto samotna, kakor nune, da za svet nič več ne bo porajtala, pa — navada je železna srajca, komaj zagleda beriča iz uradnije, kmalo izvoha in po celaj vasi raztrobi, da je prinesel Hribarju poziv pred sodnijo zaradi neke samnje o tatvini. Klepetnica je bila, je in bo zvesta nabiralka in razširjevalka drobnih novic, dokler jej smrt vseh pet počatkov ne zaduši.

(Konec prih.)

politiko, ki jih, kakor posebno skušnje na Kranjskem kažejo, pri volitvah tako zelo vprega v službo narodu nasprotno, dandanes gospodujoče stranke, da jim nič časa ne ostaja za druga njih opravila. „To vedenje uradnikov,“ je dejal, „je ena najhujših črnih pik v ustavnem življenju Avstrije.“

Budgetni odsek je v avstrijski delegaciji z enim glasom večine dovolil kredit 60 milijonov, s katerim hoče grof Andrassy pred kongresom okrepiti veljavnost svojega glasu, da zavaruje avstrijske interese v orijentu. Razprave so bile jako živahne, ker so jako veljavni možje, kakor Herbst, Giskra, Kuranda povzdignili svoj glas zoper dovoljenje kredita. Dr. Giskra je med drugim rekel: „Ne igray se z ognjem v očigled velevlasti, katera stoji tu zmagonosna in oborožena. Če nas sovražnik napade, po tem naj gre zadnji groš in zadnji mož; a naj se nikar ne postopa norčevaje in lahkomišelnosti. Naj se dobro preudari, kaj pomenja oborožiti, odtrgati 750.000 mož od orala, od tkalnega stola, od urada, od njihovih opravil.“ — Grof Andrassy pa je grozil, da se odpove ministerstvu, ako mu ne dovolé zahtevanega kredita. — Nu, ker je v odseku zmagal, bo gotovo tudi v delegaciji, temveč — ker je ogerska delegacija soglasno dovolila kredit. Ta ogerska zloščnost v kreditnem vprašanju zdi se nam jako pomenljiva in nikakor si je ne moremo v dobrem zmislu tolmačiti; saj smo videli, kako so se obnašali Madjari za časa rusko-turške vojne in vemo, kaj želé Slovanom.

Odbor državnega zbora, kateri razpravlja vprašanje zaradi avstro-ogerske nagodbe je v seji dne 16. t. m. brez spremembe potrdil postavbo, po kateri se ima doseđanja pogodba začasno podaljšati za dva meseca.

Kdaj ima kongres skupaj priti, še vedno ni prav določeno; govori se pa sploh, da se v te dne 2. aprila sniti v Berlinu pod predsedništvom Bismarkovim. Po „Köln. Zeit.“ kažejo vsa znamenja, da se na kongresu srečno reši orijentalno vprašanje s tem, da se odstrani turško gospodstvo v Evropi. Ta načrt podpirajo tudi v Berlinu, od koder piše zanesljiv korespondent tržaškemu uradnemu listu, da se je zanesljivo nadejati srečnega uspeha, ako bo kongres zboroval v nemški kapitali pod vodstvom Bismarkovim. Na kongresu se bojda ne boče razpravljalo to, koliko naj Turčija Rusiji poplača vojnih stroškov, tudi ne ob odstopu Armenije. Srbsko, črnogorsko in rumunsko vprašanje, kakor tudi meje nove Bolgarije pridejo na dnevni red. Po mirovnih pogojih, ki ste jih Rusija in Turčija sklenili v sv. Štefanu in ki so bili te dni potrjeni v Peterburgu, postane kneževina bolgarska večja od sedanje. Obsegala bo več ko polovico vsega turškega posestva v Evropi. Nje meje imajo biti: na severni strani Dunav, po tem čerta od Černe vode do Mangalije, ob vzhodu Černo morje od Mangalije do Midije, na jugu pa od tod, razun Drenopolja, skoro do iztoka Marice, tu pa ob bregu egejskega morja. Severna meja še ni natanko določena, pa ima iti blizu jadranskega morja. Površje nove Bolgarije bi obsegalo 3200 do 3500 štirjaških milj, imela bi dvoje morsko obrežje in vse železnice v Evropi bi šle po njej.

Civilno upravo v Bolgariji je po smrti Čerkaskega prevzel general Dandukov-Korsakov. — Ruska vlada nasvetuje za prihodnjega vladarja bolgarskega princa Ludovika Baternberškega, ki ima zdaj 24 let. Oče tega princa je princ Aleksander Hessenski, strijc sedanjega nadvojvode Hessenskega, čegar sestra Marija je soproga cara Aleksandra. Mej kandidati za bolgarski prestol se imenuje tudi general Ignatiev.

Ministerska kriza v Italiji ni še končana. Novi ministerski predsednik Cairoli si ne more pridobiti pravega zaupanja; general Cosenz se odločno brani prevzeti vojno ministerstvo, Casaretto ne mara biti finančni minister, Farini pa otresa portefeul zvnajšnjih zadev. To jemlje Cairoli-ju ves pogum in

za to se najberže neho mogel deržati na kermilu.

V francoskem parlamentu je nastal razpor med konservativno stranko in sicer med legitimisti in bonapartisti, — kar nehoté vterjuje vladajoče republikance.

Najnovejše vesti.

„Slov. Narodu“ se z Dunaja 20. t. m. brzojavlja: Tudi avstrijska delegacija je začela danes posvetovanje o kreditu 60 milijonov. Poročevalec Schaup je podperl nasvet večine odborove, naj se kredit dovoli, a delegat Sturm je govoril v imenu manjšine proti. Proti dovoljenju kredita so še govorili Schöffel, Giskra in Plener; za dovoljenje: grof Coronini, Walterskirchen. Grof Coronini je priznaval politiko grofa Andrassyja kot povrnitev k staroavstrijske (Slovanom na Balkanu prijaznej, protiturške) politiki in tradiciji. S pogojem, da dotično prebivalstvo glasuje, želi Coronini, naj se avstrijsko ozemlje razširi, in če je treba tja do egejskega morja. Walterskirchen je za dovoljenje in pravi, da kdor gre h konferenci, mora najbolje o tem soditi, da li je kredita treba ali ne.

Razne vesti.

Slovesna črna maša po rajnem nadvojvodi, Francu Karlu, je bila pretekli pondeljek v tukajšnji stolni cerkvi; deležili so se je prevz. knezo-nadškof, glavarij vseh civilnih in vojaških oblastnij, grof Chambord, mnogo plemstva in uradnikov.

Opera v mestnem gledišči je do zdaj dobro obiskovana, dasi je vstopnina 70 kr. v parterre za Goricu nenavadna. Predstavljajo zdaj Bellini-jeve „I Puritani“; za to opero pa pride na vrsto Verdi-jev „Rigoletto.“ Operno osebje je dobro, posebno „prima donna“ in „basso“ sta se našemu občinstvu jako prikupila, — tudi kori se pojó gladko in vbrano, tako da naredi cela predstava na poslušalca, če ni prestrog, prav dober vtis.

Vabilo k veselici, katero napravi Goriška čitalnica v nedeljo 24. marcija 1878. Program: 1. „Jadransko morje“, uglasbil A. Hajdrih, 2. „Spavaj sladko“, samospev, uglasbil Fr. Abt, 3. „Hervaticam“, samospev sé zborom, uglasbil Iv. pl. Zajc, 4. „Balada“, za glasovir uglasbil Thalberg, 5. „Pri zibelki“, uglasbil Kam. Mašek, 6. „Domovini“, samospev sé zborom, 7. „Nočni stražarji“, uglasbil Iv. pl. Zajc. „Županova Micika. Igra s petjem. Začetek ob 7 $\frac{1}{2}$ uri zvečer. K obilni udeležbi uljudno vabi odbor.

Požar. V sredo po noči po 10 uri je nastal požar v tovarni za vinski kamen (kremor) v Gorici pod Kostanjevico, ki je lastnina gosp. Henrika Winds-pach-a, ter se drži njegove palače. Ogenj se je vnel v notranjih prostorih in zapazili so ga še le, ko je z močnim plamenom skozi okna proderl ter noč razsvetlil, da je bilo videti skoro kakor po dnevu. Požrešen element se je naglo razširil po vsem poslopju in plamen je uže visoko nad streho švigal in podstrešje lizal, ko je prišla prva brigadnica s požarnimi stražniki na mesto. Za njo so naglo priropotale še druge in kmalo se je bila nabrala ogromna množica — mej katero je bilo, ne vemo, ali več gasilcev, ali več zijalcev; — to pa vemo, da pri gašenju ni bilo pravega, prepotrebnege reda in da manjka še marsikaj organizovati v goriški požarni straži. Poslopje je do tal pogorelo in da bi bila dihnila naj manjša sapica, gotovo bi ne bil plamen prizanesel tudi sosednim poslopjem — a bilo je nenavadno mirno, plamen in dim sta se le naravnost kviško dvigala in iskre so se tudi kakor žareče snopje vzdigale, širile in zopet na mesto kropile.

Kako je nastal ogenj in koliko je škode, nam še ni znano. — Poslopje je bilo z blagom vred zavarovano.

Domač, naroden mojster. Ivan Moravec, mehanikar, je napravil sesalno pompo za vino pretakat, katero en sam mož goni in 26 hektolitrov v eni uri iz soda v sod pretoči. Enake stroje naši vino-rejci ter vinski trgovci iz druzega Dunaja naročevajo mej tem, ko jo naš Moravec za eno tretjino ceneje napravi. Dva tukajšnja italijanska lista sta jako pohvalno o tem stroju poročala, tedaj tudi mi smelo priporočamo našega mladega domačega mehanika.

Princ Amadeo, brat italijanskega kralja se je minoli petek vrnil iz Dunaja, kjer je bil pri pogrebu cesarjevega očeta, skoz Gorico. Nek tuk. italijanski list poroča, da je princ Amadeo pred odhodom izročil dunajskemu županu 40.000 lir, da se razdelé mej mestne uboge.

Novorojena čitalnica v Bovcu nam je poslala telegrafični pozdrav, iz česar sklepamo, da so pravila poterjena in da se je društvo ustanovilo. Premagane so tedaj vse zapreke, ki so se stavile narodnemu začetju. Čestitamo, a priporočamo ob enem pogum in vtrajnost!

Cesarski darovi. Nj. vel. naš cesar in njegova cesarska brata nadvojvoda Karol Ludvik in Ludvik Viktor so podarili v spomin svojega umerlega očeta dunajskim revnim 10.000, praškim 5000, solnograškim 2000 in išelskim 1000 goldinarjev.

Bismark, nemški kancelar je bil minolo saboto po celem Dunaji na dnevnem redu in hudo so se bali zanj, ker se je bila raznesla izmišljena vest, da ga je mertud zadel; a mož je še vedno zdrav in delaven.

Bratovščina debelih ljudi. V severne Amerike glavnem mestu je društvo debeluhov. Pretekli mesec so imeli v Gregorys Pointu občni zbor. Ta klub ima 15 podpredsednikov, ki skupaj vagajo 3450 funtov. Posebno občudovan je bil mej njimi 25letni mladi mož, ki je uže 399 funtov vagal.

Naše kmetijsko društvo.

Kmetijsko društvo je imelo odborovo sejo dne 14. t. m. Zanimiv dnevni red je privabil izredno veliko število odbornikov k seji — bilo jih je 19 skupej, kar je silno redkokrat videti. — Najprej je tajnik bral poročilo o delovanju društva, katero se ima po društvenih gospodarskih listih objaviti. Potem se je odobril račun o porabi državnih subvencij. Pri tej točki bi se bilo pač lahko prašalo po pojasnitvah ob onih 1000 for., ki so se potrosil za napravo načrta za izkušnje Cer-vinjanskega okraja, namreč, kaj se je vse doseglo in ali bo kaj iz onega načrta. Enako je bilo za ampelografijo, to je za popis vseh trtnih sort v deželi, 400 gl. potrošenih; tudi tukaj bi bilo želeli, da bi se poznal sad onih stroškov, ker silno potrebuje je, da bi poznali, katera trtna plemena imamo v deželi. Račun za l. 1877. se je odobril, tako tudi proračun za 1878. nespremenjen kakor ga je predložil finančni odsek — njega poročevalec g. dr. Tonkli. — Želeli bi bilo, da se oglasi kakov društvenik v prihodnjem občnem zboru — ki bo še pred veliko nočjo — zahtevaje, da bi se oni stroji, ktere je kmetijsko društvo iz državne subvencije nakupilo in kmetijski šoli v porabo izročilo, izposojevali tudi gospodarjem po deželi, ker namen one subvencije je, da zamorejo razni gospodarji poskušati te stroje in ako razvidijo iz storjenih poskusenj, da je dotični stroj za njihove krajne razmere, da potem sami ali v družbi kupijo take stroje. P. noterm, ali stroj za ogrevanje vina, ki je veljal blizo 200 gid., mirno počiva v kotiču in ni ga še videl noben vinorejec i. t. d.

Pa kakor se je mirno vršila razprava o teh važnih finančnih predmetih, tako burna je postala seja, ko je prišla na dnevni red 2. in 3. točka, to je volitev kuratorija, ki nadzoruje deželno kmetijsko šolo in volitev pododseka, ki ima iz 24 kompetentov za službo družbenega tajnika zbrati trojico (terno), iz ktere bo potem odbor zbral tajnika. Služba je imenitna, ker tajnik je duša društva; od njega odvisi silno veliko, ali društvo napreduje ali ne, in ker je tudi plača 1500 gid. primerno lepa, smejo društveniki zahtevati, da se imenuje tajnik vreden in sposoben za tako mesto. V kuratorij izbrani so gg. mnogospoštovani predsednik grof. Coronini soglasno, dr. Levi s 13 in monsig. Pauletich z 11 italijanskimi glasovi, dr. Tonkli dobil je 10 glasov in tako so slovenski odborniki za l. glas propadli. To je jako razburilo slov. odbornike, ker so jim italijanski odborniki zopet pokazali, da popolnoma prezirajo manjšino in nje pravice želje in zahteve. Volili so monsig. Pauletich-a, zakaj? to oni najbolje vedó, pa tudi mi hočemo in moramo javno povedati, zakaj. Kuratoriju je priznan od dež. odbora precej obširen delokrog, po našem prepričanju gotovo preobširen, kar nam je tudi že marsikter deželni poslanec priznal; pa o tem bomo drugikrat pisali. Od bivšega kuratorija sta dva uda, med tema, čustel rojen Slovenec monsig. Pauletich deželnemu zboru podala predlog, da se popolno odstrani slovenski odred na deželni kmetijski šoli in priporočala, da se vpelje samo italijansk poduk (*) Slovenski deželni poslanci so začudeni brali tak predlog, ktereга gotovo niso nikdar pričakovali od kuratorija, ker temu pripada podajati nasvete strokovne za dobro gospodarstvo na šolskem posestvu in v šoli na podlagi šolskih statutov a nikdar ne o učnem jeziku. To pripada le dež. zboru! Posebno pa so bili poslanci osupnjeni, ko so brali podpis visokega — monsignora. In takega gospoda odločujejo gg. italijanski odborniki kmetijskega društva, da naj v kuratoriju zastopa slov. interese!

Prav je imel nek slov. odbornik, ko je odgovoril ital. odborniku, ki mu je rekel, „saj vam dovolimo enega Slovenca in sicer monsignora, — volite rajši Italijana, ki ne zna niti besedice slovenske, bolje bo za nas,“ in mar ni bridka ironija za slovenske odbornike, ako se jim hoče vsiliti človek, ki deluje za vničenje slovenske kmetijske šole, edinega narodnega zavoda. Ako so mu slovenski učitelji nepovoljni, naj dela, če je prepričan, da se odstranijo in z boljimi močmi nadomestijo, a ne da po svoje ongavi in strastnim našim nasprotnikom pripomaga kovati naj hujše spletke proti naši narodnosti. Tega mu nikdar ne pozabi naš narod!

Gospodje italijanske narodnosti, ki se tako radi

* Predsednik grof Coronini in dvorni svetovalec baron Rechbach nista podpisala onega predloga, monsig. Pauletich pa li Opazka pisat.

ponašajo s kulturo in liberalizmom, kažejo se svojim postopanjem, da so v svoji kulturi, če jo zares imajo, strašno sebični in da nemajo niti pojma o pravi svobodi, ali da ga strastno zatajujejo, kedarkoli gre za interese slovenskega dela naše dežele, sicer bi nam gotovo ne vsiljevali za našega zastopnika v kuratoriji moža, katerega ne mara mo, ker ga po pravici smatramo za nasprotnika svojih najvišjih interesov. Zato pa moramo zahtevati od odbornikov slovenske narodnosti, da se postavijo na odločno stališče ter se složno in pogumno v bran postavijo zoper neprestano preziranje, s katerim se radijo italijanski odborniki zadušiti vsako prizadevanje naših zastopnikov, da bi pospešili v društvu in po njem kmetijsko-gospodarski razvoj naše strani. Če pa slednjič spoznajo, da v sedanjem društvu ni slovenskim zastopnikom do nobene veljave priti, potem naj dogovorno se svojimi volilci aklenejo in stové, kar tirja njihova in naša čast. Kakor pri volitvi kuratorija, tako se je kazalo strankarsko postopanje ital. odbornikov tudi pri volitvi pododseka, kateri bo imel predlagati terno kandidatov za društveno tajništvo.

Hočemo počakati, kakov predlog bo naredil ta odsek glav. odboru, ali pride v terno oni kompetent—Slovenec, ali saj domačinci Goriški, ali dobimo zopet ptujca iz Italijanskega, kakor doslej. Prezanimivo vprašanje, ktero, upamo zadržno, bodo umeli naši slov. odborniki v kmetijskem društvu primerno ceniti in reševati!

Pa tudi mi hočemo o tem resno besedo govoriti. Naj pri tej priliki še omenimo, da nas je silno žalilo slišati, da nekteri slov. odborniki tako mlačno dohajajo k odborovim sejam. Ravno ta malomarnost je zakrivila, da se je volitev za kuratorij tako izvršila, kakor se je; ako bi bila še ona dva slov. odbornika nazoča, katerih ni bilo, imeli bi večino. V 2 letih, od kar je izvoljen odbornik tolminske kmetijske podružnice, ga ni bilo še nikdar k odborovim sejam. In ktere podružnice zastopnik ima pač več dolžnost in interes navzoč biti pri sejah, kakor ravno Tolminski? saj gre vsako leto za par tisoč goldinarjev, kateri pripadajo za vzdrževanje Polubinske-Razorske sirarnice, ki je v par letih dobila več tisoč podpore, letos pa, ko se je ravnalo, da bi imele prenehati subvencije za Polubinsko sirarsko društvo, ko je bila velika nevarnost vse zgubiti za bodočnost, ker bi bilo Polubinske-mu društvu nemogoče, izvrstnega sirarja in učitelja, g. Hitz-a, še ohraniti v deželi, je moral slov. odbornik P., ki je izvoljen od Ajdovske fil. nastopiti in zagovarjati Tolminske filijalne interese, in res posrečilo se mu je po težavnih obravnavah, da se ohrani početemu srečnemu delu v Polubinu sigurna bodočnost s tem, da ji ostane ohranjen izvrstni sirarski učitelj, ker na priprošnju kmetijskega društva je dež. odbor odločil za 5 let po 200 for. za sirarja in drugo bosta pa ministerstvo in dež. zbor kranjski dovolila. Ako kateri sprejme volitev, naj tudi izvršuje dolžnost. Za Boga, ostresimo Slovenci ono nesrečno lastnost, ktera je marsikteremu narodu uže toliko škodovala, to je, da si marsikter sicer za čast šteje izvoljen biti, da se pa potem za dotične dolžnosti nič ne briga. Saj je vendar najlepša in naj svetejša dolžnost, narodu služiti, ljudske pravice, ljudski blagor zagovarjati in pospeševati.—

Vsem prijateljem in znancem, ki so Marijo Pagliaruzzi, soprugo in mater, počastili s spremstvom k zadnjemu pokoju, posebno tem, ki so iz obližja došli, izreka srčno zahvalo

žalujoča družina

V Kobaridu dne 18. marcija 1878.

Dunajska borza.

	7. marcija
Enotni drž. dolg v bankovcih	63 gl. 40 kr.
Enotni drž. dolg v srebru	67 " 20 "
Zlata renta	75 " — "
1860 drž. posojilo	111 " — "
Akcije narodne banke	807 " — "
Kreditne akcije	233 " 80 "
London	118 " 65 "
Srebro	104 " 75 "
Napoli	9 " 48 1/2 "
C. kr. cekini	5 " 59 "
Državne marke	

Poziv.

Naj boljše štajarske bruše v različni velikosti, kakor tudi čepe (fasspippen) z najboljšega lesa z gobo (kork) in cinastim ključem prodaja prav po ugodni ceni Jožef Demscherjeva vdova v Železnikih (Eisern, Oberkrain).

O z n a n i l o.

Ker smo velikano tako imenovanega alpaka-srebra v Abisiniji (Afriki) za neverjetno nizko ceno kupili in v naši fabriki zopet 63 strojev na par postaviti ukazali, smo sedaj v prijetnem položaju naše izdelke iz alpaka-srebra po 32% ceneje, boljše in lepše oddajati, kakor do sedaj. Vsakemu je namreč znano, da naše alpaka-srebro nikdar sreberne barve ne zgubi, in še od najmočnejši kisline nič ne terpi, kar pismeno zagotovimo.

	Prej.	Sedaj.
6 žliček za kavo iz alpaka-srebra	gl. 1.20, 1.60, 2.00, 2.40, 2.80, 3.20, 3.60, 4.00, 4.40, 4.80, 5.20, 5.60, 6.00, 6.40, 6.80, 7.20, 7.60, 8.00, 8.40, 8.80, 9.20, 9.60, 10.00, 10.40, 10.80, 11.20, 11.60, 12.00, 12.40, 12.80, 13.20, 13.60, 14.00, 14.40, 14.80, 15.20, 15.60, 16.00, 16.40, 16.80, 17.20, 17.60, 18.00, 18.40, 18.80, 19.20, 19.60, 20.00, 20.40, 20.80, 21.20, 21.60, 22.00, 22.40, 22.80, 23.20, 23.60, 24.00, 24.40, 24.80, 25.20, 25.60, 26.00, 26.40, 26.80, 27.20, 27.60, 28.00, 28.40, 28.80, 29.20, 29.60, 30.00, 30.40, 30.80, 31.20, 31.60, 32.00, 32.40, 32.80, 33.20, 33.60, 34.00, 34.40, 34.80, 35.20, 35.60, 36.00, 36.40, 36.80, 37.20, 37.60, 38.00, 38.40, 38.80, 39.20, 39.60, 40.00, 40.40, 40.80, 41.20, 41.60, 42.00, 42.40, 42.80, 43.20, 43.60, 44.00, 44.40, 44.80, 45.20, 45.60, 46.00, 46.40, 46.80, 47.20, 47.60, 48.00, 48.40, 48.80, 49.20, 49.60, 50.00, 50.40, 50.80, 51.20, 51.60, 52.00, 52.40, 52.80, 53.20, 53.60, 54.00, 54.40, 54.80, 55.20, 55.60, 56.00, 56.40, 56.80, 57.20, 57.60, 58.00, 58.40, 58.80, 59.20, 59.60, 60.00, 60.40, 60.80, 61.20, 61.60, 62.00, 62.40, 62.80, 63.20, 63.60, 64.00, 64.40, 64.80, 65.20, 65.60, 66.00, 66.40, 66.80, 67.20, 67.60, 68.00, 68.40, 68.80, 69.20, 69.60, 70.00, 70.40, 70.80, 71.20, 71.60, 72.00, 72.40, 72.80, 73.20, 73.60, 74.00, 74.40, 74.80, 75.20, 75.60, 76.00, 76.40, 76.80, 77.20, 77.60, 78.00, 78.40, 78.80, 79.20, 79.60, 80.00, 80.40, 80.80, 81.20, 81.60, 82.00, 82.40, 82.80, 83.20, 83.60, 84.00, 84.40, 84.80, 85.20, 85.60, 86.00, 86.40, 86.80, 87.20, 87.60, 88.00, 88.40, 88.80, 89.20, 89.60, 90.00, 90.40, 90.80, 91.20, 91.60, 92.00, 92.40, 92.80, 93.20, 93.60, 94.00, 94.40, 94.80, 95.20, 95.60, 96.00, 96.40, 96.80, 97.20, 97.60, 98.00, 98.40, 98.80, 99.20, 99.60, 100.00	gl. 1.20, 1.60, 2.00, 2.40, 2.80, 3.20, 3.60, 4.00, 4.40, 4.80, 5.20, 5.60, 6.00, 6.40, 6.80, 7.20, 7.60, 8.00, 8.40, 8.80, 9.20, 9.60, 10.00, 10.40, 10.80, 11.20, 11.60, 12.00, 12.40, 12.80, 13.20, 13.60, 14.00, 14.40, 14.80, 15.20, 15.60, 16.00, 16.40, 16.80, 17.20, 17.60, 18.00, 18.40, 18.80, 19.20, 19.60, 20.00, 20.40, 20.80, 21.20, 21.60, 22.00, 22.40, 22.80, 23.20, 23.60, 24.00, 24.40, 24.80, 25.20, 25.60, 26.00, 26.40, 26.80, 27.20, 27.60, 28.00, 28.40, 28.80, 29.20, 29.60, 30.00, 30.40, 30.80, 31.20, 31.60, 32.00, 32.40, 32.80, 33.20, 33.60, 34.00, 34.40, 34.80, 35.20, 35.60, 36.00, 36.40, 36.80, 37.20, 37.60, 38.00, 38.40, 38.80, 39.20, 39.60, 40.00, 40.40, 40.80, 41.20, 41.60, 42.00, 42.40, 42.80, 43.20, 43.60, 44.00, 44.40, 44.80, 45.20, 45.60, 46.00, 46.40, 46.80, 47.20, 47.60, 48.00, 48.40, 48.80, 49.20, 49.60, 50.00, 50.40, 50.80, 51.20, 51.60, 52.00, 52.40, 52.80, 53.20, 53.60, 54.00, 54.40, 54.80, 55.20, 55.60, 56.00, 56.40, 56.80, 57.20, 57.60, 58.00, 58.40, 58.80, 59.20, 59.60, 60.00, 60.40, 60.80, 61.20, 61.60, 62.00, 62.40, 62.80, 63.20, 63.60, 64.00, 64.40, 64.80, 65.20, 65.60, 66.00, 66.40, 66.80, 67.20, 67.60, 68.00, 68.40, 68.80, 69.20, 69.60, 70.00, 70.40, 70.80, 71.20, 71.60, 72.00, 72.40, 72.80, 73.20, 73.60, 74.00, 74.40, 74.80, 75.20, 75.60, 76.00, 76.40, 76.80, 77.20, 77.60, 78.00, 78.40, 78.80, 79.20, 79.60, 80.00, 80.40, 80.80, 81.20, 81.60, 82.00, 82.40, 82.80, 83.20, 83.60, 84.00, 84.40, 84.80, 85.20, 85.60, 86.00, 86.40, 86.80, 87.20, 87.60, 88.00, 88.40, 88.80, 89.20, 89.60, 90.00, 90.40, 90.80, 91.20, 91.60, 92.00, 92.40, 92.80, 93.20, 93.60, 94.00, 94.40, 94.80, 95.20, 95.60, 96.00, 96.40, 96.80, 97.20, 97.60, 98.00, 98.40, 98.80, 99.20, 99.60, 100.00

Naznanilo.

Primerne jedi in pijače izbirati je zadeva prav velike važnosti posebno tam, kjer se vsaka neprevidnost v tem obziru pokaže, kadar prebavanje ne gre po navadnem pravilu. Ako se to zanemari, nastanejo dolgotrajne želodčne bolezni.

Ker se take neprevidnosti tudi pri največji pazljivosti ne dajo popolnoma odstraniti, se nam zdi primerno opozoriti na neko od vseh strani poterjeno sredstvo. To je dr. Müller-jev, na Dunaji, sodnijsko preiskovani, tako imenovani Praeservativ-Balsam, ki se posebno priporoča proti kerču, ki delovanje želodca vredi, vsako akutno in kronično vnetje v želodcu in črevah odstrani, metanje, drisko, zlatenico itd. naglo ozdravi.

Kdor se po morji vozi, je za-nj ta balsam vsega priporočevanja vreden, ker odstrani nagnenje k morski bolezni.

Laboratorij in centralni depot za razpošiljanje: J. žl. Miller, lekarnicar Kronstadt, Siebenbürgen.

V Gorici edino nahaja se pri lekarničarju Pontoni-u v Raštelu, v Reki pri A. F. Gotthardt et Comp.

Kupuje se staro železo in zlomljeno železje v Batujskih fužinah in v Gorici pri
Karlu Muliču.

Slavno občinstvo!

Poljubinska kmetijska družba ima na prodaj 50—60 ct. sira, po planinskem načinu napravljenega. Cena 1 kilograma je 60 kr. Sloveči ta izdelek, mislim, da bo vsacemu ugajal.

Blaž Leban,
hiš. št. 57 v Poljubinu
pošta Tolmin.

Oznanilo.

Jemljem si čast slavnemu občinstvu naznati, da se pri podpisaneu nahaja bogata zaloga voska, sveč in torč iz slavnoznane tovarne Reali Gavazzi-a v Benetkah. Bila je odlikovana od cesarja avstrijskega, Frančiška Jožefa, od kralja bavarskega, Maksimiliana II., od kralja pruskega, Friderika Viljela in od umrlega francoskega cesarja, Napoleona III. Obdarovana je bila pri razstavi v Londonu l. 1862, pri obertnijski razstavi v Parmi, pri razstavi v Turinu, v Milanu, v Luki in slednjič pri razstavi v Filadelfiji.

Gg. naročnikom se bo postreglo z vso skerblijivostjo in natančnostjo in prav ugodno ceno.

Cena je: I. versta 2 gl. 40 sold.

II. " 2 " 20 "

Podpisani se tedaj zanaša, da bo v kratkem počasten s prav obilnimi naročili.

Jakob Palla v Korminu.

„PRILICNA UKUPOVILA.“

NOVO! NOVO! NOVO!

Noži, vilice in žlice iz pravega „SREBRNEKLA“, ostanejo vedno bele (naj se ne zamenja z nezdravim tako zvanim „Chinasrebrom“, katero postane rumeno uže po osmudni rabi). Da je naše blago stvarno, oziroma da ostane belo, dajemo TOLETNO POKOROŽVO!

12 tučeta žlice . . . gl. 1.50
12 " vilice . . . " 1.50
12 " nožev . . . " 2.00
12 " žilic . . . " 1.75
1 zajemavec . . . " 1.75
1 zajemavec za juho . . . " 1.00
1 žlica za prikuho . . . " 1.75

Teh 27 kosov se dobi lahko vsak posebej, ali pa vsi skupaj kot kompletni servis elegantni štati za ničevno ceno 8 gl. (s štulom vred)

6 podkladnikov za nože gl. 1.50 — 1 JAKO ELEGANTEN usnjast etui z enim ducetom istinito sreberno posoda; 13 lot. poskus. sreb. (6 nožev in 6 vilic) namesto 22 gl. za samo 9 gl.

Resnično SREBRNE ŽEPNE URE! O c. k. kovnega urada poskušane, natančno regulirane in točno idočé s 3letnim poročtvom.
1 sreb. cilindrica z verigo nam. gl. 12 samo gl. 5.50
1 " ankora s krist. steklom . . . gl. 15.50 " gl. 9.50
1 " remontoir-ura s krist. steklom (navija se pri dnu zastonja) 1
1 " rinčici brez ključa) nam. gl. 25 samo gl. 15.50
1 zlata ura za dame z etuljem nam. gl. 28 samo gl. 17.75
Sreberne urne verižice od gl. 2.25 — do gl. 7.—

Najnovejša specialiteta!

Plinove lampe, ki se prenašajo, (brez cevi, brez duže (tah-ta) in brez cilindra) z aparatom vred (vsak aparat nareja sam svoj plin). Te lampe se postavljajo lahko na mizo, ali obešajo na zid, ali na podstropje. Dobrota za vsakega in za vsaki kraj!

Lampe za na steno po gl. 4.—
" " mizo " " 5.—
" " podstrop " " 4.75

1 liter plina 30 kr. Poduk, kako se ima lampo rabiti, se vsaki pridene.

Lepši plamen kakor pri premogovem plinu, 50% ceneji od petrolija.

Obsirne cenike pošiljamo zastonj, blago pa le proti plačilu ali poštnem povzetju. Dobiva se SAMO pri
Exporthaus Bettelheim,
Wien, Margarethenstrasse 13.

DOKTOR

Janez Saunik,

dosluženi sekundarij prvega reda v Dunajske c. k. veliki občni bolnišnici, stanuje

Travnik, hiša baron Baselli-eva,
št. 288, I. nadstropje.

Oznanilo.

Kdor želi dobrega, zvedenega in skušenega oskerbnika dobiti in mu izročiti oskerbovanje hiš ali družega enakega premoženja, ravno tako tudi za nadomestovanje, naj se oberne do opravištva tega lista ali do podpisanega urednika.